scheidt zich van het invaliditeitspensioen bedoeld in artikel 78, dat slechts wordt toegekend bij arbeidsongeschiktheid. Daarentegen wordt de in artikel 73 voorziene uitkering toegekend ongeacht de geschiktheid van de betrokkene om zijn werkzaamheden te blijven verrichten. Blijvende gedeeltelijke invaliditeit geeft recht op de uitkering, ook wanneer daardoor het vermogen van de betrokkene om zijn functie uit te oefenen, niet wordt aangetast. Bovendien wordt het invaliditeitspercentage, een van de factoren die bepalend zijn voor het bedrag van de uitkering, forfaitair vastgesteld volgens een algemene schaal die geen rekening houdt met de aard van de werkzaamheden. Een bepaalde categorie letsel, die bij de ene ambtenaar tot algehele arbeidsongeschiktheid leidt, doch bij een andere ambtenaar geen afbreuk doet aan diens arbeidsgeschiktheid, geeft niettemin in beide gevallen recht op dezelfde uitkering. Weliswaar is het, in het algemeen gesproken, de mate van arbeidsongeschiktheid die ten grondslag ligt aan de in de schaal vermelde percentages, doch uit niets valt af te leiden dat dit het enige beslissende criterium is, en in elk geval staat vast dat in individuele gevallen de mate van arbeidsongeschiktheid geen enkele rol speelt bij de bepaling van het invaliditeitspercentage. Derhalve kan ter uitlegging van artikel 73 niet worden verwezen naar vergelijkbare bepalingen uit het nationale recht, waarvan de bijzonderheden en de toepassingsvoorwaarden trouwens verschillen van die van de litigieuze bepaling. Hieruit volgt dat invaliditeit in de zin van artikel 73 moet worden opgevat als aantasting van de lichamelijke of geestelijke integriteit van de ambtenaar, ongeacht de mate van eventuele arbeidsongeschiktheid die het gevolg is van het ongeval.

3. Bij gebreke van enigerlei statutaire bepaling of polisclausule waarin de vergoeding van interessen met zoveel woorden is voorzien, is de instelling bij vertraging in de betaling der invaliditeitsuitkering slechts gehouden rente te betalen wanneer de ambtenaar aantoont dat deze vertraging een onrechtmatige daad van de instelling vormt, welke hem metterdaad schade heeft berokkend.

4. De in artikel 73 bedoelde uitkering is eerst verschuldigd op het tijdstip waarop het percentage blijvende invaliditeit definitief is vastgesteld.

In zaak 152/77,

MEJ. B., ambtenaar bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen, te dezen vertegenwoordigd door L. Jaconis en G. Bettoni, advocaten te Rome, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij E. Arendt, advocaat aldaar, Centre Louvigny b/IV, Rue Philippe II 34,

verzoekster,

tegen

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, te dezen vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur G. Pincherle als gemachtigde, bijgestaan door W. Viscardini, advocaat te Padua, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij haar juridisch adviseur M. Cervino, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verweerster,

betreffende, primair, een verzoek tot veroordeling van de Commissie om aan verzoekster op de voet van artikel 73 van het Statuut van de ambtenaren een invaliditeitsuitkering te betalen overeenkomend met een invaliditeitspercentage van 100,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

samengesteld als volgt: Mackenzie Stuart, kamerpresident, M. Sørensen en A. Touffait, rechters,

advocaat-generaal: G. Reischl
griffier: J. A. Pompe, adjunct-griffier

het navolgende

ARREST

De feiten

De feiten, het procesverloop en de conclusies, middelen en argumenten van partijen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

1. Verzoekster werd op 24 februari 1966 aangeworven als tijdelijk functionaris bij de Hoge Autoriteit van de EGKS te Luxemburg in de rang B 3. Zij werkte als secretaresse van de president van de Hoge Autoriteit. Per 4 juli 1967 werd zij aangesteld als ambtenaar op proef in de rang B 5 bij het directoraat-generaal Regionaal beleid van de EEG, en vervolgens werd zij in die rang in vaste dienst benoemd.

2. Op 3 januari 1968 kwam zij op de te glad gewreven vloer van een bureau van de Gemeenschap ten val. Zij werd met een „driedubbele ernstige splinterbreuk van de enkel met ontwrichting van de rechtervoet" in het ziekenhuis opgenomen, waar de breuk werd geopereerd. Zij is echter nooit volkomen hersteld. Na het ongeval werd zij overgeplaatst naar Brussel. Afgezien van enkele korte perioden heeft zij haar werk echter niet kunnen hervatten. Zij is thans met ziekteverlof.

Bij brief van 15 maart 1972 berichtte de Commissie haar dat zij op de voet van artikel 73 Ambtenarenstatuut in haar geval een blijvende gedeeltelijke invaliditeit van 9 % had vastgesteld. Verzoekster stelde beroep in bij het Hof, waarbij zij de juistheid van deze maatregel betwistte en onder meer vorderde haar invaliditeit op een hoger percentage vast te stellen. Bij brief van 17 oktober 1972 berichtte de Commissie verzoekster dat was besloten, „het percentage van blijvende gedeeltelijke invaliditeit te doen vaststellen door ... een niet aan de instelling verbonden arts, in onderling overleg aan te wijzen door de vertrouwensarts van de instelling en door ... de behandelende geneesheer" van verzoekster. In het op het beroep gewezen arrest overwoog het Hof dat „het niet tussen beide vermag te komen, zolang ... (de) arbitrageprocedure niet is afgesloten". De tot arbiter benoemde arts, Dr. N. Vita, verklaarde in een rapport van 21 februari 1975:

„1. Mej. B. lijdt onder de gevolgen van een driedubbele enkelbreuk en nadien opgetreden ontwrichting van de rechtervoet met tekenen van secundaire arthrose, onder de gevolgen van het afzetten van de linkerborst in verband met de aanwezigheid van een kankergezwel, met curettage van de oksel, en onder een licht angstsyndroom van reactief-depressieve aard.

2. Het ongeval van 3 januari 1968 heeft een driedubbele enkelbreuk veroorzaakt met ontwrichting van de voet en een blijvende anatomische en functionele aandoening vooral in de omgeving van het scheenbeen, met spierhypertrophie van dat lichaamsdeel en radiologische aanwijzingen voor een begin van arthrose, waarvan de oorzaak moet worden geweten aan bovengenoemd ongeval dat mej. B. op 3 januari 1968 is overkomen.

3. Ondergetekende komt daarom tot de conclusie dat de schade die in aanmerking komt voor vergoeding, op 15 % van het maximum verzekerd bedrag moet worden geschat."

Bij brief van 25 februari 1975 deelde verzoekster de Commissie mee, dat het rapport van Dr. Vita „niet volledig is, daar het geen rekening houdt met alle ziekteverschijnselen die het gevolg zijn van het ongeluk, dat het daarom moet worden aangevuld en dat een aanvullend percentage van blijvende invaliditeit moet worden gevoegd bij de 15 % die reeds wegens een deel van de gevolgen van het ongeval zijn toegekend".

Na een uitvoerige briefwisseling bereikten partijen overeenstemming over de aanwijzing van Dr. A. Bellini als nieuwe arbiter. Bij brief van 19 december 1975 stelde de Commissie Dr. Bellini de volgende vraag waarover partijen eveneens overeenstemming hadden bereikt: „Moet boven de reeds vastgestelde 15 % een aanvullend percentage van blijvende gedeeltelijke invaliditeit worden bepaald, wegens eventueel letsel van psychische aard dat rechtstreeks en uitsluitend uit

het ongeval voortvloeit? Zo ja, welk is dan dat percentage?"

Op 26 oktober 1976 zond Dr. Bellini in antwoord op deze vraag een uitvoerig rapport, waarvan de conclusie luidde als volgt: „In het medisch rapport van Dr. Vita is geen rekening gehouden met het psychisch letsel dat mej. B. door het traumatisme heeft opgelopen. Ik ben van mening dat het psychisch letsel waaraan mej. B. lijdt en dat een rechtstreeks en uitsluitend gevolg is van het haar op 3 januari 1968 te Luxemburg overkomen ongeval, bij haar blijvende algehele invaliditeit heeft teweeggebracht."

Bij brief van 3 februari 1977 vroeg de Commissie aan Dr. Bellini:

„Of de ernst van deze ziekte (borsttumor) waaraan mej. B. lijdt, rechtstreeks of uitsluitend gevolgen heeft of kan hebben voor de schadelijke psychologische gevolgen van het traumatisme dat verband houdt met het haar op 3 januari 1968 overkomen ongeval."

Dr. Bellini gaf bij brief van 26 maart 1977 op deze vraag het volgende antwoord:

„De schadelijke psychologische gevolgen waarop ik in het rapport heb gewezen en die hebben geleid tot blijvende algehele arbeidsongeschiktheid van de patiënte, hebben zich op een eerder tijdstip gemanifesteerd en houden stellig geen verband met de ziekte waaraan mej. B. thans lijdt.

De schadelijke psychologische gevolgen zijn opgetreden in de jaren direct na het traumatisme dat verband houdt met het ongeval van 3 januari 1968, terwijl de borsttumor in november 1973 is geconstateerd."

In een brief van 6 oktober 1977 gaf de administratie uiting aan haar twijfel over de juistheid van de door Dr. Bellini in zijn advies van 26 oktober 1976 neergelegde conclusies met betrekking tot artikel 73 van het Statuut, en stelde zij verzoekster voor, Dr. Bellini om opheldering te verzoeken. Bij brief van 25 oktober 1977 legde verzoeksters advocaat de administratie een aanvullende vraag voor die aan Dr. Bellini zou moeten worden gesteld.

Op 7 december 1977 zond de administratie Dr. Bellini een brief van de volgende inhoud: „... In het kader van artikel 73 ... en in de op grond van deze bepaling aangegane verzekeringsovereenkomst wordt ervan uitgegaan dat daardoor niet wordt gedekt invaliditeit voor zover deze tot arbeidsongeschiktheid leidt, doch wel en uitsluitend lichamelijk en/of geestelijk letsel. De vraag die moet worden beantwoord, is dus in welke mate (graad of percentage) de lichamelijke en/of geestelijke integriteit van het slachtoffer door het ongeval is verminderd. De verzekeringspolis bevat een lijst van gevallen van verminderde lichamelijke en geestelijke integriteit, die — niet zonder moeilijkheden, dat moet gezegd — het mogelijk maakt om voor met genoemde gevallen de percentuele vermindering van de integriteit vergelijkenderwijs te bepalen. Deze polis noemt een verlies van 100 % geestelijke integriteit bij „ongeneeslijke krankzinnigheid". Hoewel ik mij zeer zeker niet op het gebied van de psychiatrie wil begeven, acht ik het mogelijk dat er andere gevallen van 100 % verlies van geestelijke integriteit bestaan. Doch in de zin van artikel 73 en van de verzekeringspolis moet dit

verlies van geestelijke integriteit minstens even ernstig zijn als bij ongeneeslijke krankzinnigheid, wil een percentage van 100 of algehele invaliditeit in de zin van artikel 73 gerechtvaardigd zijn.

Met andere woorden, in het geval van mej. B. moet worden vastgesteld of de vermindering van geestelijke integriteit dermate ernstig is dat zij vergelijkbaar is met of gelijk is aan ongeneeslijke krankzinnigheid, ofwel in welke mate de geestelijke integriteit van de betrokkene is aangetast, zulks in vergelijking met ongeneeslijke krankzinnigheid."

Verzoekster betwist dat de vragen die in de brief van 7 december 1977 zijn gesteld, overeenkomen met die welke zij in haar brief van 25 oktober 1977 had voorgesteld.

Dr. Bellini beantwoordde de gestelde vragen in zijn brief van 10 januari 1978, waarin hij het volgende verklaarde: „In antwoord op uw brief van 7 december 1977 kan ik u het volgende mededelen:

Mijns inziens blijkt uit de toelichtingen in mijn rapport duidelijk dat het geestelijk letsel van mej. B. zich niet uit in een verstoring van haar intellectuele vermogens of in bewustzijnsstoringen, doch alleen gevolgen heeft voor haar gemoedsleven.

Het letsel bestaat in een toestand van diepe depressie en vooral in een emotioneel bepaalde arbeidsongeschiktheid, in zoverre dat iedere arbeid bij de patiënte een ondraaglijk gevoel opwekt dat „haar leven totaal is mislukt".

De „ziekte" — hoe hachelijk deze ook moge zijn — beschermt de patiënte tegen dit gevoel van mislukking.

Het is dan ook duidelijk dat ofschoon mej. B. ongeschikt is om te werken, haar geestelijke integriteit niet voor 100 % is aangetast.

Ik zou zeggen dat het verlies van betrokkenes geestelijke integriteit ten gevolge van het ongeval van 3 januari 1968 kan worden geschat op 60 % (zestig procent) en dat het letsel in de affectieve sfeer ligt en, daarlangs, slechts indirect in de intellectuele sfeer."

3. Bij brief van 1 december 1976 aan de Commissie verzocht verzoekster om tenuitvoerlegging van de arbitrale uitspraak van 26 oktober 1976. Toen deze brief en haar klacht ex artikel 90, lid 2, Statuut, geen succes hadden, heeft verzoekster op 16 december 1978 het onderhavige beroep ingesteld.

4. Het Hof (Tweede kamer) heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

Bij beschikking van 22 februari 1979 heeft het Hof voorts besloten, ter terechtzitting van 14 juni 1979 Dr. Bellini te horen als getuige over de betekenis en de draagwijdte van de arbitrale uitspraak van 26 oktober 1976 voor zover het de psychische storingen betreft waaraan mej. B. lijdt, alsmede het oorzakelijk verband tussen het haar op 3 januari 1968 overkomen ongeval en de geconstateerde psychische storingen.

II — Conclusies van partijen

Verzoekster concludeert — gelet op de bij dupliek aangebrachte wijzigingen in haar conclusies — dat het den Hove behage:

1. het beroep ontvankelijk te verklaren;

2. het beroep gegrond en voldoende gemotiveerd te verklaren, en mitsdien;

3. nietig te verklaren het stilzwijgend genomen besluit van de administratie tot afwijzing van het door verzoekster op 1 december 1976 ingediende verzoek en van de door haar op 20 juni 1977 ingediende klacht, strekkende tot tenuitvoerlegging van de arbitrale uitspraak van Dr. A. Bellini in diens rapport van 26 oktober 1976;

4. mitsdien de Commissie te gelasten de arbitrale uitspraak ten uitvoer te leggen; en bijgevolg;

5. de Commissie te veroordelen tot betaling aan verzoekster van het bedrag overeenkomend met het invaliditeitspercentage van 100, te berekenen overeenkomstig het bepaalde bij artikel 73 van het Statuut, onder aftrek van het bedrag overeenkomend met het invaliditeitspercentage van 15, dat haar reeds bij wijze van voorschot is uitbetaald;

subsidiair:

6. voor het geval het Hof mocht verklaren dat de geldelijke aanspraken krachtens artikel 73 van het Statuut eerder in verband moeten worden gebracht met het verlies van de lichamelijke en/of geestelijke integriteit dan met blijvende invaliditeit, te verklaren dat verzoekster recht heeft op tenuitvoerlegging van de arbitrale uitspraak bedoeld sub 3, zoals aangevuld door de adviezen van Dr. Bellini van 26 maart 1977 en 10 januari 1978, waarin een vermindering van geestelijke integriteit met 60 % is vastgesteld, zulks naast de blijvende invaliditeit van 15 % wegens lichamelijk letsel, vastgesteld door Dr. Vita in diens advies van 22 februari 1975; en mitsdien,

7. de Commissie te veroordelen genoemde — op de hiervoor aangegeven wijze aangevulde — arbitrale uitspraak ten uitvoer te leggen; en bijgevolg

8. de Commissie te veroordelen om aan verzoekster te betalen het bedrag overeenkomend met 60 % verlies van integriteit, berekend overeenkomstig de bepalingen van artikel 73 van het Statuut, naast het haar reeds als voorschot betaalde bedrag overeenkomend met het invaliditeitspercentage van 15;

9. de Commissie te veroordelen om aan verzoekster te betalen het bedrag overeenkomend met de rente over de hoofdsom, zoals berekend onder punt e), subsidiair zoals berekend onder punt h), tegen het wettelijke tarief van 5 % sedert het tijdstip van het ongeval, en wel voor het reeds uitbetaalde gedeelte van 15 % van de hoofdsom tot de datum waarop dit is uitbetaald, en voor het gedeelte van 85 %, subsidiair van 60 %, tot de datum waarop dit zal worden uitbetaald;

10. de Commissie te verwijzen in de kosten van het geding;

11. behoudens de bevoegdheid om nadere processuele voorzieningen en eventueel schorsing van het geding ter fine van preparatoire uitspraken te verzoeken.

De Commissie concludeert — gelet op de bij dupliek aangebrachte wijziging van haar conclusies — dat het den Hove behage:

1. het verzoek van de wederpartij om tenuitvoerlegging van de uitspraak van Dr. Bellini van 26 oktober 1976 niet ontvankelijk en ongegrond te verklaren;

2. de subsidiaire vordering strekkende tot tenuitvoerlegging van de uitspraak

van Dr. Bellini, zoals gewijzigd op 10 januari 1978, nietontvankelijk en ongegrond te verklaren;

3. te verklaren dat het ten aanzien van verzoekster vastgestelde percentage van gedeeltelijke invaliditeit 15 bedraagt, en te verstaan dat, waar het daarmee overeenkomende kapitaal reeds aan verzoekster is uitbetaald, haar niets meer is verschuldigd uit hoofde van artikel 73;

4. subsidiair, na bepaling van de toepasselijke criteria en eventueel na een nieuw, uitsluitend op de rapporten van Dr. Vita en Dr. Bellini gebaseerd medisch advies, zelf een hoger invaliditeitspercentage vast te stellen teneinde rekening te houden met het geestelijk letsel, tot ten hoogste 40 %, en te verklaren dat de Commissie het verschil tussen het met het aldus vastgestelde percentage overeenkomende bedrag en het reeds op basis van 15 % betaalde kapitaal door de Commissie is verschuldigd;

5. de vordering tot betaling van rente ongegrond te verklaren dan wel, subsidiair, het tijdvak waarover de rente verschuldigd is naar billijkheid te bepalen, rekening houdende met het door de Commissie in maart 1972 betaalde bedrag overeenkomend met een invaliditeitspercentage van 9;

6. de kosten te compenseren

III — Middelen en argumenten van partijen

A — De ontvankelijkheid

1. De *Commissie* merkt op dat verzoekster, door zich in haar brief van 25 oktober 1977 akkoord te verklaren met het voorstel van de administratie om Dr. Bellini een aanvullende vraag te stellen, heeft ingestemd met heropening van de arbitrageprocedure en daarmee stilzwijgend elk belang aan haar verzoek en haar klacht ex artikel 90 van het Statuut heeft ontnomen. Daar bovendien Dr. Bellini's advies van 10 januari 1978 totaal verschilt van zijn eerste advies, dient verzoeksters verzoek volgens de Commissie geheel anders te luiden dan het aanvankelijke verzoek; zij voegt hieraan toe dat verzoekster alleen bij uitdrukkelijke of stilzwijgende verwerping van het nieuwe verzoek een nieuwe klacht kan indienen en, wanneer deze wordt verworpen, een nieuw beroep. De Commissie meent echter niet dat dit aspect van de zaak van zodanig belang is, dat het een formele exceptie van niet-ontvankelijkheid rechtvaardigt. Zij refereert zich op dit punt aan het oordeel van het Hof.

2. *Verzoekster* ontkent te hebben ingestemd met heropening van de arbitrage. Dit zou blijken uit het feit dat de aan Dr. Bellini gestelde vraag volkomen afweek van die waarmee zij had ingestemd. Het verzoek tot tenuitvoerlegging van de arbitrale uitspraak kan volgens haar overigens nimmer zijn belang hebben verloren doordat zij ermee heeft ingestemd te trachten opheldering te verkrijgen over bepaalde technische conclusies in het advies.

B — Ten gronde

1. Opmerkingen van verzoekster

a) Tot staving van haar vordering tot tenuitvoerlegging van de arbitrale uitspraak van 26 oktober 1976 wijst verzoekster erop, dat de Commissie geen

enkel bezwaar heeft aangevoerd met betrekking tot de wettigheid van de arbitrageprocedure; hiertoe is juist door de Commissie besloten, die ook de aan de arbiter te stellen vragen heeft geformuleerd.

Verzoekster acht de procedure wettig, omdat zij zowel is voorzien in de Regeling voor de verzekering van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen tegen ongevallen en beroepsziekten, vastgesteld door de Commissie per 1 januari 1977 (Personeelskoerier, „spécial interinstitutions", van 25 februari 1977), als in artikel 13 van de door de Commissie afgesloten verzekeringspolis en in artikel 73 van het Statuut. Bovendien heeft het Hof in zijn arrest in de eerste zaak tussen de partijen de procedure wettig geoordeeld.

Ook de aanwijzing van de arts/arbiter is naar haar mening rechtsgeldig geschied en de uitspraak zelf is overtuigend en volledig.

b) Verzoekster meent dat de arbitrale uitspraak van Dr. Vita van 21 februari 1975 dusdanige materiële gebreken vertoont, dat zij als ongeldig moet worden beschouwd. Verzoekster acht deze uitspraak onvolledig, tegenstrijdig en onjuist, en bovendien onvoldoende met redenen omkleed.

Verzoekster wijst er in dit verband voorts op dat zij, met betrekking tot het advies, niet de mogelijkheid heeft gehad haar voorkeur kenbaar te maken ten aanzien van de keuze van de instelling, de stad of de persoon van de aan te wijzen arbiter.

Zij herinnert eraan dat Dr. Vita een neuroloog heeft opgedragen haar te onderzoeken, en dat de vereniging van artsen, gevraagd om een uitspraak over de gevolgde procedure, heeft verklaard dat wanneer de arbiter naar de constateringen van een andere arts verwijst, hij de desbetreffende stukken moet overleggen en dat de uitspraak van de arbiter ongeldig is wegens motiveringsgebreken wanneer hij die constateringen zonder bronvermelding overneemt.

c) Met betrekking tot de uitspraak van Dr. Bellini van 10 januari 1978, merkt verzoekster op, dat het daarbij ging om een initiatief van de administratie, waar zij zelf niet achter stond, dat zij het niet eens was met het uitgangspunt ervan, en dat zij met betrekking tot elk aspect van dit initiatief uitdrukkelijk een voorbehoud heeft gemaakt, zowel op feitelijke als op juridische gronden. Bovendien was de vraag die de administratie aan de arbiter heeft gesteld, volkomen anders dan die welke zij in haar brief van 25 oktober 1977 had geformuleerd.

In haar brief van 7 december 1977 heeft de Commissie immers de arts/arbiter het antwoord dat zij graag wilde hebben, in de mond gelegd. Deze brief was eerst lang na verzending aan de arts/arbiter ter kennis van verzoekster gebracht.

Verzoekster merkt in dit verband voorts op dat de vraag die de Commissie bij brief van 3 februari 1977 aan Dr. Bellini heeft gesteld, geheel buiten de arbitrageprocedure viel.

d) Vervolgens betoogt verzoekster dat het bij artikel 73 van het Statuut gaat om de factor blijvende invaliditeit. Dit artikel geeft immers dekking tegen het verlies van een specifieke bekwaamheid, namelijk de bekwaamheid om gemeenschapsambtenaar te zijn enzovoorts, en niet tegen het verlies van een generieke be-

kwaamheid, dat wil zeggen maatschappelijke geschiktheid in het algemeen. Dit verklaart het verschil tussen de twee door Dr. Bellini vastgestelde, onderling afwijkende percentages: 100 % voor het algeheel verlies van arbeidsgeschiktheid en 60 % voor het verlies van de generieke bekwaamheid.

Verzoekster meent dat haar oordeel steun vindt in de tekst van artikel 73 van het Statuut en in de vaste praktijk van de Commissie. Tot staving van haar zienswijze betoogt verzoekster voorts, dat er een nauw verband bestaat tussen artikel 73 en artikel 78. Voor haar staat vast dat laatstgenoemd artikel steeds en uitsluitend van toepassing is in gevallen waarin sprake is van blijvende algehele invaliditeit. Tenslotte voert zij voor haar zienswijze aan, dat zowel de verzekeringsbijdrage van de ambtenaren als de uitkering op grond van artikel 73 van het Statuut geproportioneerd zijn aan het salaris en dus aan de beroepsbekwaamheid, aangezien in de arbeidsverhouding de arbeidsprestatie en het salaris tegen elkaar opwegende prestaties zijn.

e) Verzoekster meent dat artikel 73 Statuut alle gebreken dekt en dat wanneer de tabel bij de verzekeringspolis geen nauwkeurige gegevens bevat voor bepaalde bijzondere gebreken, de klassieke uitleggingsregels moeten worden toegepast, met name de analogische methode. Zij meent dat eventuele beperkingen in deze tabel geen wijziging of beperking kunnen brengen in de draagwijdte van artikel 73, omdat de normatieve bron van de bij de polis ingevoerde regeling wederom ditzelfde artikel 73 is. Het Hof heeft overigens erkend dat de regeling van de verzekeringspolis een aanvulling vormt op die van artikel 73. Zij voegt hieraan toe dat de polis geen beperkingen bevat met betrekking tot het onderhavige gebrek. Het lijkt haar overigens onjuist om krankzinnigheid en algehele invaliditeit op één lijn te willen stellen, want de polis dekt dit gebrek niet als zodanig, doch alleen voor zover het algehele invaliditeit meebrengt.

f) Tenslotte betoogt verzoekster dat er geen sprake van is dat zij op het ogenblik van het ongeval reeds depressieve verschijnselen vertoonde. Gedurende de 20 jaren waarin zij bij de nationale administratie heeft gewerkt, is zij nimmer met ziekteverlof geweest, en zij is door de Hoge Autoriteit aangeworven na het bij aanstelling verplichte medisch onderzoek. Haar depressie kan ook niet worden toegeschreven aan het feit dat zij van de rang B 3 naar de rang B 5 is teruggezet, want zij zegt deze lagere rang te hebben aanvaard om in vaste dienst te kunnen worden benoemd.

2. Opmerkingen van de Commissie

a) De Commissie meent dat verzoekster vanwege het nieuwe standpunt van Dr. Bellini, waarbij het percentage waarmee verzoeksters geestelijke integriteit zou zijn aangetast, is teruggebracht tot 60, niet kan vasthouden aan haar verzoek om betaling van een kapitaal overeenkomend met algehele invaliditeit.

Dat de eerste uitspraak van Dr. Bellini onjuist was, is volgens de Commissie een gevolg van het feit dat artikel 73 van het Statuut, juncto de door de Commissie gesloten verzekeringspolis enkel de risi-

co's dekt van de ongevallen die de lichamelijke of geestelijke integriteit van de ambtenaren aantasten, en dus alleen betrekking heeft op de lichamelijke of geestelijke gebreken, ongeacht welke gevolgen deze kunnen hebben voor de arbeidsgeschiktheid van de betrokkenen.

Dit blijkt volgens de Commissie uit het feit dat een vergoeding „una tantum" is voorzien voor onverschillig welk gebrek, zelfs wanneer dit niet van invloed is op de arbeidsgeschiktheid.

Anderzijds wordt niet ieder gebrek dat tot algehele arbeidsongeschiktheid leidt, automatisch gelijkgesteld met algehele invaliditeit in de zin van artikel 73.

De verzekeringspolis bepaalt in artikel 9, sub b, vierde alinea, dat in gevallen van blijvende gedeeltelijke invaliditeit, die niet met name in de bij de polis gevoegde tabel zijn genoemd, de graad van invaliditeit wordt bepaald naar analogie van deze tabel „zonder dat rekening wordt gehouden met het beroep van de verzekerde."

Hoe dan ook, artikel 25 van de op 1 januari 1977 in werking getreden regeling sluit voor de Commissie iedere mogelijke twijfel uit; het bepaalt immers uitdrukkelijk dat „de vaststelling van een blijvende algehele of gedeeltelijke invaliditeit met toepassing van artikel 73 van het Statuut en van deze regeling de toepassing van het bepaalde in artikel 78 van het Statuut niet prejudicieert, en omgekeerd". Artikel 78 bepaalt dat de ambtenaar recht heeft op pensioen wanneer hij blijvend invalide wordt en deze invaliditeit als volledig wordt beschouwd, „waardoor het hem niet mogelijk is werkzaamheden te verrichten die met een ambt van zijn loopbaan overeenkomen."

Ten slotte verwijst de Commissie voor dit punt naar artikel 2 van de op 1 januari 1977 in werking getreden regeling, waarvan de eerste alinea luidt als volgt: „Als ongeval wordt beschouwd elke van buiten komende en plotselinge dan wel gewelddadige of ongewone gebeurtenis of inwerking, waardoor de ambtenaar lichamelijk en/of geestelijk letsel wordt toegebracht".

b) Het verbaast de Commissie dat Dr. Bellini aanvankelijk 60 % invaliditeit heeft vastgesteld.

1. Zij merkt daarover in de eerste plaats op, dat Dr. Bellini zelf niet erg overtuigd schijnt te zijn van de waarde van zijn conclusies, daar hij ze in de voorwaardelijke vorm stelt.

2. Zij beklemtoont vervolgens dat Dr. Bellini ook zelf vermeldt dat het door verzoekster opgelopen geestelijk letsel in de affectieve sfeer ligt en niet de verstandelijke vermogens betreft. Zij betwijfelt of storingen van het gemoedsleven onder artikel 73 kunnen vallen. In de eerste plaats omdat de tabel bij de verzekeringspolis slechts één geval van invaliditeit wegens geestelijk letsel kent, namelijk ongeneeslijke krankzinnigheid, dat wil zeggen een letsel op het gebied van de verstandelijke vermogens en niet van het gemoedsleven; en in de tweede plaats omdat het invaliditeitspercentage uitsluitend kan worden bepaald aan de hand van de in de tabel vermelde maximumpercentages wanneer het gaat om gebreken die daarin uitdrukkelijk zijn genoemd, of naar analogie van de percentages van deze tabel, wanneer het gebrek daarin niet is genoemd. Waar geestelijke gebreken van affectieve oorsprong in de tabel niet worden genoemd, is het voor de Commissie onmogelijk een invaliditeitspercentage vast te stellen, ook niet naar analogie.

Dat geen uitkering voor affectieve storingen is voorzien vindt volgens de Commissie zijn verklaring in het feit dat een affectieve reactie bijna onvermijdelijk is bij traumatismen die blijvende lichamelijke gebreken ten gevolge hebben.

3. Ook in de veronderstelling dat affectieve storingen onder de werkingssfeer van artikel 73 zouden vallen, betwijfelt de Commissie of aan dit artikel een recht op uitkering wegens een arbeidsongeschiktheid van affectieve oorsprong kan worden ontleend, nu het gaat om een aandoening die enkel de arbeidsgeschiktheid beïnvloedt die op zichzelf irrelevant is voor de toepassing van artikel 73. Bovendien gaat het bij die aandoening veeleer om een reactie, zodat zij niet rechtstreeks uit het ongeval voortvloeit en daarmee slechts indirect verband houdt. Voor de Commissie gaat het om een posttraumatische aandoening die niet voortvloeit uit het ongeval zelf, maar uit het daardoor veroorzaakte letsel en uit de gevolgen van dit letsel voor het beroepsleven van de betrokkene.

4. Al met al betwijfelt de Commissie of storingen van reactieve aard als zodanig in aanmerking moeten worden genomen voor de toepassing van artikel 73, enerzijds omdat deze storingen veeleer een gevolg zijn van het letsel dan van het ongeval zelf, en anderzijds omdat de gemeenschapsregeling geen enkel criterium bevat voor een autonome beoordeling van de mate waarin de geestelijke integriteit door die storingen is aangetast.

5. Derhalve, aldus de Commissie, is het enige bruikbare criterium voor dergelijke storingen het criterium dat geldt voor het lichamelijk letsel dat door het ongeval is veroorzaakt. In verzoeksters geval is daarom het hoogst mogelijke percentage van de uitkering dat wat overeenkomt met het verlies van een voet, te weten 40 %.

6. Anderzijds wijst de Commissie erop dat het ongeval zich heeft voorgedaan op een tijdstip waarop de betrokkene een nieuwe start moest maken in haar loopbaan. Waarschijnlijk bestond de depressie al, eventueel latent, en is het ongeval enkel de aanleiding geweest waardoor zij zich heeft geopenbaard.

Uit het voorgaande concludeert de Commissie, dat Dr. Vita het bestaan van een oorzakelijk verband tussen het „depressieve angstsyndroom" waaraan verzoekster lijdt, en het haar overkomen ongeval waarschijnlijk heeft uitgesloten omdat hij had geconstateerd dat de oorsprong van dat syndroom niet in het ongeval moest worden gezocht.

De Commissie komt tot de slotsom dat het enige letsel dat wegens zijn samenhang met het ongeval voor een uitkering in aanmerking komt, het lichamelijk letsel is, bestaande in een op 15 % geschatte blijvende invaliditeit.

C — De rente

1. *Verzoekster* merkt hieromtrent op dat de vertraging bij de uitbetaling van het kapitaal te wijten is aan de administratie, die de uitkering verschuldigd is vanaf het tijdstip waarop het ongeval zich heeft voorgedaan — aangezien de ambtenaar vanaf dat tijdstip arbeidsongeschikt is —, tot het tijdstip waarop het gehele bedrag is betaald.

Verzoekster voegt hieraan toe dat het Hof in zijn arrest in de eerste zaak tussen partijen heeft vastgesteld dat zij recht had op de rente over het kapitaal dat haar verschuldigd was vanaf het tijdstip van het ongeval, tegen een percentage dat in de toen lopende arbitrageprocedure zou worden vastgesteld.

Verzoekster wijst erop dat de administratie haar bij brief van 28 april 1975 heeft meegedeeld dat zij bereid was vanaf 15 maart 1972 rente — tegen het in België geldende wettelijke percentage van 5 % — te betalen over het kapitaal overeenkomend met een ivaliditeitspercentage van 9.

2. Ook al zou het Hof „in abstracto" het recht op betaling van rente hebben erkend, dan kan volgens de *Commissie* aan genoemd arrest toch geen aanwijzing worden ontleend met betrekking tot de datum waarop die rente zou gaan lopen. Rente is normaliter slechts verschuldigd over vaststaande en opeisbare vorderingen, dus in casu pas vanaf de datum waarop het Hof zich uitspreekt over het invaliditeitspercentage en tot de definitieve betaling van het dienovereenkomstige kapitaal.

Volgens de Commissie zou het antwoord alleen anders luiden wanneer werd bewezen dat de late vaststelling van het invaliditeitspercentage te wijten is aan de Commissie. Zij verwijst hiertoe naar 's Hofs arrest van 26 februari 1976 in zaak 101/74 (Kurrer, Jurispr. 1976, blz. 270, r.o. 31 en 32), waarin het Hof overwoog dat de bewijslast op verzoeker rust. De Commissie houdt echter vol, geen dienstfout te hebben begaan; dat het invaliditeitspercentage nog niet kon worden vastgesteld, moet volgens haar alleen worden toegeschreven aan de ingewikkeldheid van het geval.

De Commissie betwist verzoeksters opvatting, dat de uitkering verschuldigd is vanaf het tijdstip van het algehele of gedeeltelijke verlies van de arbeidsgeschiktheid van de ambtenaar. De in artikel 73 van het Statuut bedoelde vergoeding heeft volgens de Commissie betrekking op de aantasting van de lichamelijke of geestelijke integriteit van de ambtenaar, ongeacht zijn arbeidsgeschiktheid.

De Commissie voegt hieraan toe dat ook wanneer men uitgaat van het beginsel dat de in artikel 73 van het Statuut bedoelde uitkering ten doel heeft compensatie te bieden voor verliezen tengevolge van vermindering van de arbeidsgeschiktheid, verzoekster toch uit dien hoofde geen schade heeft geleden. Zij wijst erop dat verzoekster vanaf de datum van het ongeval tot op heden haar volledige salaris heeft ontvangen en nog ontvangt, met uitzondering van een periode van onbetaald verlof.

Ten slotte verwijst de Commissie naar de regels die het Hof heeft opgesteld in het arrest van 16 maart 1978 (zaak 115/78, Leonardini, Jurispr. 1978, blz. 735), en die inhouden dat het uitgangspunt bij de vaststelling van de periode waarover interessen verschuldigd zijn, niet zonder meer de datum van het ongeval is, en dat de moratoire interessen worden berekend over het definitief aan de betrokkene verschuldigde bedrag, verminderd met de door de Commissie reeds uitgekeerde bedragen, ook wanneer deze door de betrokkene zijn terugbetaald.

D — De kosten

De Commissie acht het billijk de kosten te compenseren, daar het beroep op het

Hof noodzakelijk was geworden door het objectief ingewikkelde karakter van het dossier.

IV — Mondelinge behandeling

Partijen zijn ter terechtzitting van 14 juni 1979 in hun pleidooien gehoord. Tevens heeft Dr. Bellini in besloten zitting als getuige geantwoord op vragen van het Hof over het bij de beschikking van 22 februari 1979 bepaalde onderwerp.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 12 juli 1979 conclusie genomen.

In rechte

1 Het door verzoekster op 16 december 1977 ingestelde beroep strekt tot verkrijging van een invaliditeitsuitkering op grond van artikel 73 van het Statuut van de ambtenaren, wegens blijvende invaliditeit ten gevolge van een ongeval dat haar op 3 januari 1968 is overkomen bij de uitoefening van haar werkzaamheden in dienst van de Commissie.

2 De vraag betreffende het percentage van de door dat ongeval veroorzaakte invaliditeit is inzet geweest van een eerste arbitrageprocedure. De in onderling overleg door partijen aangewezen arts/arbiter, Dr. Vita te Milaan, stelde bij uitspraak van 21 februari 1975 vast dat de voor vergoeding in aanmerking komende schade moest worden geschat op 15 % van het maximum verzekerde bedrag. Verzoekster betwistte de juistheid van deze uitspraak, op grond dat daarin slechts rekening werd gehouden met het lichamelijk letsel en niet met het geestelijk letsel dat zij heeft opgelopen. Partijen zijn vervolgens overeengekomen een andere arts, Dr. Bellini te Latina, als arbiter te vragen om een medisch-juridisch advies over de vraag of „boven de reeds vastgestelde 15 % een aanvullend percentage van blijvende invaliditeit moet worden bepaald wegens eventueel letsel van psychische aard dat rechtstreeks en uitsluitend uit het ongeval voortvloeit". Zo ja, dan moest de arts/arbiter dit invaliditeitspercentage vaststellen.

3 In zijn rapport van 26 oktober 1976 constateerde Dr. Bellini dat in het medisch rapport van Dr. Vita geen rekening was gehouden met het geestelijk letsel en dat dit letsel een rechtstreeks en uitsluitend gevolg was van het ver-

zoekster overkomen ongeval en bij haar „blijvende algehele invaliditeit" had veroorzaakt.

4 Bij brief van 1 december 1976 vroeg verzoekster de Commissie om tenuitvoerlegging van de arbitrale uitspraak. Daar de Commissie twijfelde aan de juistheid van de conclusies van Dr. Bellini met betrekking tot artikel 73 van het Statuut, gaf zij geen gevolg aan dit verzoek. Nadat vervolgens haar administratieve klacht onbeantwoord was gebleven, heeft verzoekster binnen de in het Statuut voorgeschreven termijn het onderhavige beroep ingesteld.

De ontvankelijkheid

5 Zonder een formele exceptie van niet-ontvankelijkheid op te werpen, voert de Commissie aan, dat verzoekster in oktober 1977 heeft ingestemd met haar voorstel om Dr. Bellini een nieuwe vraag te stellen teneinde opheldering te verkrijgen over de betekenis en strekking van zijn eerdere rapport. Daarmee zou zij stilzwijgend hebben ingestemd met heropening van de arbitrageprocedure, hetgeen aan haar verzoek alle belang ontnam.

6 Het Hof kan zich niet aansluiten bij deze beoordeling van verzoeksters handelwijze en de conclusies die verweerster daaruit trekt met betrekking tot verzoeksters belang om in rechte op te treden. Weliswaar heeft zij ermee ingestemd dat Dr. Bellini een aanvullende vraag werd gesteld, doch zij was niet akkoord met de formulering daarvan door de Commissie. Mitsdien kan niet worden gesteld dat er tussen partijen overeenstemming bestond over heropening van de arbitrageprocedure. Deze is afgesloten met het rapport van 26 oktober 1976, dat dus de definitieve basis vormt ter bepaling van de wederzijdse rechten en verplichtingen van partijen. Hun latere briefwisseling en onderhandelingen kunnen daaraan niet toe- of afdoen. De administratieve klacht en het beroep van verzoekster hebben betrekking op het oorspronkelijk ingediende verzoek en waar het beroep binnen de voorgeschreven termijn is ingesteld, is het ontvankelijk.

Ten gronde

7 Verzoekster vraagt primair tenuitvoerlegging van de arbitrale uitspraak, vervat in het rapport van Dr. Bellini van 26 oktober 1976, en bijgevolg betaling van een bedrag overeenkomend met een invaliditeitspercentage van 100, onder aftrek van het reeds betaalde bedrag overeenkomend met het invaliditeitspercentage van 15, dat bij de eerste arbitrale uitspraak was vastgesteld. Subsidiair vraagt verzoekster een bedrag overeenkomend met een invaliditeitspercentage van 60, naast de reeds toegekende 15 %. De Commissie concludeert tot afwijzing van zowel de primaire als de subsidiaire vordering van verzoekster, en vraagt het Hof subsidiair zelf een invaliditeitspercentage vast te stellen dat hoger is dan de reeds toegekende 15 %.

8 Vooreerst moet worden vastgesteld dat de betrokken arbitrale uitspraken zijn gedaan op grond van een clausule in de verzekeringspolis, die gold op het tijdstip waarop de feiten van de zaak zich hebben voorgedaan en die de Commissie had afgesloten in afwachting van de vaststelling van een uitvoeringsregeling voor artikel 73 van het Statuut. De arbitrageprocedures zijn normaal verlopen en de uitspraken van de artsen/arbiters, met name die van Dr. Bellini van 26 oktober 1976, vormen dus de rechtsgrondslag van de betrekkingen tussen partijen in de litigieuze aangelegenheid, althans voor zover zij de Commissie niet verplichten tot meer dan waartoe zij krachtens artikel 73 gehouden is. Het geschil tussen partijen heeft enerzijds betrekking op het in dit artikel bedoelde begrip invaliditeit, en anderzijds op de betekenis en strekking van de uitspraak van Dr. Bellini.

9 Wat het begrip invaliditeit in de zin van artikel 73 betreft, wordt niet betwist dat dit begrip naast lichamelijk letsel ook geestelijk letsel omvat. Partijen zijn daartegen verdeeld over de vraag of letsel dat niet rechtstreeks van invloed is op de verstandelijke vermogens, maar uitsluitend in de affectieve sfeer ligt, in aanmerking kan worden genomen.

10 Er bestaat evenwel geen enkele grond om het begrip invaliditeit beperkend uit te leggen. Als invalide in de zin van bedoeld artikel moet diegene worden aangemerkt die, ten gevolge van een ongeval of beroepsziekte, geheel of gedeeltelijk niet meer in staat is een normaal actief leven te leiden. Indien door een medisch-deskundig onderzoek komt vast te staan dat een geestelijk letsel

waardoor uitsluitend het gemoedsleven wordt beïnvloed, vorenbedoeld gevolg heeft, verhindert niets dit letsel te beschouwen als vallende onder het begrip invaliditeit in de zin van artikel 73 van het Statuut. Daarbij doet niet ter zake dat dergelijke letsels niet worden genoemd in de tabel van percentages van blijvende gedeeltelijke invaliditeit in bijlage bij de verzekeringspolis. Zoals in elk ander niet in deze tabel genoemd geval, moet het invaliditeitspercentage dan worden vastgesteld naar analogie van de wel uitdrukkelijk bepaalde percentages.

11 In casu moet dus worden geconcludeerd dat het rapport van Dr. Bellini, zoals aangevuld door zijn verklaringen voor het Hof, de grenzen van artikel 73 van het Statuut niet overschrijdt wanneer daarin wordt geconstateerd dat verzoekster, naast het door de eerste arts/arbiter geconstateerde lichamelijk letsel, is getroffen door blijvende invaliditeit in de affectieve sfeer.

12 De Commissie merkt evenwel op dat Dr. Bellini, door deze invaliditeit als algehele invaliditeit te waarderen, een maatstaf heeft gehanteerd die vreemd is aan artikel 73, namelijk de arbeidsgeschiktheid van verzoekster. Volgens de Commissie moet dit artikel aldus worden uitgelegd, dat het betrekking heeft op de risico's van ongevallen die gevolgen hebben voor de lichamelijke of geestelijke integriteit van de ambtenaren, ongeacht of hun arbeidsgeschiktheid daardoor wordt aangetast. Daarentegen betoogt verzoekster dat artikel 73 moet worden uitgelegd als tevens betrekking te hebben op arbeidsongeschiktheid.

13 De keuze tussen deze twee verschillende interpretaties van artikel 73, die geen van beide duidelijk steun vinden in de tekst ervan, moet worden bepaald door de plaats die deze bepaling inneemt in het sociale-zekerheidsstelsel van de ambtenaren.

14 In dit verband zij allereerst opgemerkt dat de invaliditeitsuitkering in de zin van artikel 73 zich onderscheidt van het invaliditeitspensioen bedoeld in artikel 78, dat slechts wordt togekend bij arbeidsongeschiktheid. Daarentegen wordt de in artikel 73 voorziene uitkering toegekend ongeacht de geschiktheid van de betrokkene om zijn werkzaamheden te blijven verrichten. Blijvende gedeeltelijke invaliditeit geeft recht op de uitkering, ook wanneer daardoor het vermogen van de betrokkene om zijn functie uit te oefenen,

niet wordt aangetast. Bovendien wordt het invaliditeitspercentage, een van de factoren die bepalend zijn voor het bedrag van de uitkering, forfaitair vastgesteld volgens een algemene schaal die geen rekening houdt met de aard van de werkzaamheden. Een bepaalde categorie letsel, die bij de ene ambtenaar tot algehele arbeidsongeschiktheid leidt, doch bij een andere ambtenaar geen afbreuk doet aan diens arbeidsgeschiktheid, geeft niettemin in beide gevallen recht op dezelfde uitkering. Weliswaar is het, in het algemeen gesproken, de mate van arbeidsongeschiktheid die ten grondslag ligt aan de in de schaal vermelde percentages, doch uit niets valt af te leiden dat dit het enige beslissende criterium is, en in elk geval staat vast dat in individuele gevallen de mate van arbeidsongeschiktheid geen enkele rol speelt bij de bepaling van het invaliditeitspercentage. Derhalve kan ter uitlegging van artikel 73 niet worden verwezen naar vergelijkbare bepalingen uit het nationale recht, waarvan de bijzonderheden en de toepassingsvoorwaarden trouwens verschillen van die van de litigieuze bepaling. Hieruit volgt dat invaliditeit in de zin van artikel 73 moet worden opgevat als aantasting van de lichamelijke of geestelijke integriteit van de ambtenaar, ongacht de mate van eventuele arbeidsongeschiktheid die het gevolg is van het ongeval.

15 In casu blijkt uit het rapport van Dr. Bellini van 26 oktober 1976, zoals aangevuld door zijn getuigenverklaring voor het Hof, dat de vastgestelde algehele blijvende invaliditeit betrekking heeft op de arbeidsongeschiktheid. Zoals hij voordien reeds had gedaan in een briefwisseling met de Commissie, heeft Dr. Bellini voor het Hof verklaard dat het door verzoekster geleden verlies van geestelijke integriteit tengevolge van het ongeval op 60 % kan worden geschat.

16 Gezien de hierboven gegeven uitlegging van artikel 73, moet de invaliditeit dus op laatstgenoemde percentage worden vastgesteld, zulks naast het percentage van 15, dat door de eerste arbiter is geconstateerd ten aanzien van de aantasting van de lichamelijke integriteit.

17 Uit de getuigenverklaring van Dr. Bellini blijkt voorts, dat het door hem vastgestelde invaliditeitspercentage uitsluitend voortvloeit uit het ongeval van 3 januari 1968, zodat het niet behoeft te worden verlaagd met het oog op eventuele later ingetreden oorzaken.

18 Mitsdien moet de Commissie worden veroordeeld om aan verzoekster te betalen het bedrag overeenkomend met een invaliditeitspercentage van 60, te berekenen volgens het bepaalde bij artikel 73 van het Statuut, zulks naast het bedrag dat haar reeds is betaald op de voet van een invaliditeitspercentage van 15.

De vordering tot betaling van rente

19 Verzoekster vordert daarenboven betaling van 5 % rente over de haar verschuldigde bedragen.

20 In zijn arrest van 26 februari 1976 (zaak 101/74, Kurrer Jurispr. 1976, blz. 259) heeft het Hof reeds overwogen dat het — bij gebreke van enigerlei statutaire bepaling of polisclausule waarin de vergoeding van interessen met zoveel woorden is voorzien — op de weg van verzoeker ligt, te bewijzen dat de bij de betaling van de uitkering ontstane vertraging moet worden toegeschreven aan een door de instelling als verweerster begane onrechtmatige daad welke hem metterdaad schade heeft berokkend.

21 De in artikel 73 bedoelde uitkering is eerst verschuldigd op het tijdstip waarop het percentage blijvende invaliditeit definitief is vastgesteld. In casu heeft de Commissie, zodra het invaliditeitspercentage wegens het lichamelijk letsel bij arbitrale uitspraak van Dr. Vita was bepaald, niet getalmd met de uitbetaling van de dienovereenkomstige uitkering. Met betrekking tot het geestelijke letsel is de vertraging bij de vaststelling van het invaliditeitspercentage niet uitsluitend toe te schrijven aan de nalatigheid van de Commissie. Daarbij moet met name rekening worden gehouden met het feit dat het rapport van Dr. Bellini van 26 oktober 1976, waarin het invaliditeitspercentage op 100 werd gesteld, was gebaseerd op een door het Hof niet gevolgde uitlegging van artikel 73 van het Statuut.

22 Eerst per 10 januari 1978, de datum van de brief van Dr. Bellini aan de Commissie, waarin hij verzoeksters verlies van geestelijke integriteit op 60 % schatte, stond het invaliditeitspercentage zodanig vast, dat de Commissie aansprakelijk kan worden gesteld. Dat het geschil tussen partijen niet op deze basis kon worden geregeld, moet in de eerste plaats worden toegeschreven aan de weigering van verzoekster. Daaruit volgt dat de Commissie niet is gehouden, rente over het verschuldigde bedrag te betalen.

Kosten

23 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen. Aangezien de Commissie op de voornaamste punten in het ongelijk is gesteld, dient zij in de kosten te worden verwezen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede kamer),

rechtdoende, verklaart:

1. **De Commissie van de Europese Gemeenschappen moet als invaliditeitsuitkering aan mej. B., verzoekster, betalen het bedrag overeenkomend met een invaliditeitspercentage van 60, te berekenen volgens het bepaalde bij artikel 73 van het Statuut, zulks naast het bedrag dat haar reeds is betaald op de voet van een invaliditeitspercentage van 15.**

2. **De Commissie wordt verwezen in de kosten.**

Mackenzie Stuart Sørensen Touffait

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 2 oktober 1979.

De griffier
A. Van Houtte

De president van de Tweede kamer
A. J. Mackenzie Stuart

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL G. REISCHL VAN 12 JULI 1979 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

Het geding waarin ik heden heb te concluderen, betreft de regeling van de gevolgen van een dienstongeval, waarover het Hof reeds een arrest heeft gewezen op 12 juli 1973 (zaak 74/72, mej. B. tegen Commissie, Jurispr. 1973, blz. 847). Bij de weergave van de tot dat tijdstip

1 — Vertaald uit het Duits.